

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Slav 7/86.92.21

HARVARD COLLEGE LIBRARY

Bought with the income of
THE KELLER FUND

Bequeathed in Memory of
JASPER NEWTON KELLER
BETTY SCOTT HENSHAW KELLER
MARIAN MANDELL KELLER
RALPH HENSHAW KELLER
CARL TILDEN KELLER

Čas Wařtar

Za dušu a wutrobu.

Z b ě r k a

basni a spěwow

Jana Wařtarja-Wósličanskeho.

Z přidawkom

pěsni a spěwow

Mile Imišoweje rodź. Pfulec.

K wopomnjeću njezapomniteje wótcinki

knjenje Mile Imišoweje

**při składnosći złoteho jubileja Maćicy Serbskeje
serbskemu ludej**

podał

Dr. Ernst Muka.

Budyšin.

Z nakładom Maćicy Serbskeje.

1897.

Za dušu a wutrobu.

Z b ě r k a

basni a spěwow

Jana Wałtarja-Wósličanskeho.

~~~~~
Z p ř i d a w k o m

pěsni a spěwow

Mile Imišoweje rodź. Pfulec.

—•—
K wopomnjeću njezapomniteje wótčinki

knjenje Mile Imišoweje

**při składnosći złotoho jubileja Maćicy Serbskeje
serbskemu ludej**

podał

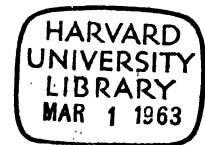
Dr. Ernst Muka.

—•—
Budyšin.

Z nakładom Maćicy Serbskeje.

1897.

Slav 7186.92.21

Mačičnych spisow číslo 98.

Wobsah.

I. Předślowo.	Str.
K wopomnjeću njebočičkeje knjenje Mile Imišoweje rodź. Pfulec	V.
II. Zběrka basni a spěwow Jana Wałtarja.	
1. <i>Sursum corda!</i> K nowemu lětu 1897	1.
2. Mój serbski ludo!	3.
3. Serbska hola	6.
4. Hymna	9.
5. Njeboh knjeni M. Imišowej rodź. Pfulec	11.
6. Žohnowanemu wopomnjeću njezapomniteje knjenje M. Imišoweje rodź. Pfulec	13.
7. Hołdowanski spěw při 800lětnym jubileju kralow- skeho Wettinskeho doma	15.
8. Witaj k nam! Pryncej Friedrichej Augustej a pryn- cesy Luizy	19.
9. Swojemu přećelej	22.
10. Doctori Sorabico Imišej	24.
11. Bratřej Gudže Lubijskemu k jeho 25lětnemu za- stojnskemu jubileju	26.
12. Bratřej Jakubej Njeswačidlskemu k jeho 25lětnemu zastojnskemu jubileju	28.
13. Bratřej Kubicy Bukečanskemu k 25lětnemu zastojn- skemu jubileju	31.
14. Zdychnjeńčko	33.
15. Wutrobna próstwa za „Towarstwo Pomocy za stu- dowacych Serbow“	34.
16. K hwězdzičkam slěbornym	36.
17. Wojaka božemje	38.
18. Zrudne čakanje	40.
19. Adventski spěw	42.

	Str.
20. Spěw	44.
21. Ja podróžnik běch samlutki	46.
22. Chceš wumrjeć we zymje a nuzy?	47.
23. Knježe, póscel mje!	49.
24. Wrota su česne a puć je wuzki	51.
25. Wójnski spěw	52.
26. Boži wojowarjo	53.
27. Dzerži twoja kótwnica?	56.
28. Nic tudy — ale wěsće tam!	58.
29. Přińdź dele a pomhaj nam!	60.
30. Kapri. Dopomnjeće na italske pućowanje	62.
31. Serbskim maćerjam	64.

III. Pěsnje a spěwy Mile Imišoweje rodz. Pfulec.

1. Wěšćerka	66.
2. Při zejmanju njewjesćinskeho wěna	68.
3. Serbskemu narodej	69.
4. Hodowny spěw	70.
5. Nowe lěto	72.
6. Wječorna modlitwa	74.
7. Rańša modlitwa za džěci	75.
8. Wječorna modlitwa za džěci	75.

Předslowo.

K wopomnjeću njebočićkeje knjenje Mile
Imišoweje rodź. Pfulec.

Złoty jubilej Maćicy Serbskeje, žadny to swjedenj, měješe so serbskemu ludu z wosebitym ludowym spisom woznamjenić a na dalše časy wuznamjenić. Z wjacorych mi so poskićowacych spisow wuwzach a podach jemu předležacu zběrku, wobstojacu z basni a pěsni Jana Wałtarja a njebočićkeje knjenje farafki Mile Imišoweje rodź. Pfulec, derje wědžo, zo naš luby serbski lud najradšo pěsnje čita, a přeswědčeny, zo budže wón wosebje tule knižku z wosebitej lubosću witać a přijec, dokelž je wona poswjećena wopomnjeću našeje njezapomniteje, po cyłych Serbach derje znateje najwjětšeje patriotki, »Imišec mamki«. Hižo dlějši čas so z myslu nošach, njebočićkej Imišec maćercy w našim serbskim pismownstwje, wot njeje najwyše waženym a lubowanym, čestny a najbóle zasluženy pomnik stajić a ju we nim a z nizu předstajić wšěm wzdržělanym knježnam a knjenjam serbskeho rodu jako blyšćaty přikład, kotremuž maju wone so poklonjeć a sčěhować, jeli chcedža hódne być serbskeho mjena. A zo stej mnohim z nich tajki přikład a tajke hladalko nuznje trěbnej, što by to chcył přec?! —

Mila Imišowa bě wot młodosće swěrna Serbowka, woprawdžita serbska patriotka, we wšěch nastupanjach, wosebje pak we wótčinskej lubosći a horliwosći přikładna serbska knježna a knjeni, džowka a mać. Wo tom swědča wšitke jeje skutki wot jeje młodych lět hač

do skónčjenja jeje žohnowanja poľneho žiwjenja. A wona
bě sama serbska poetka, hať nimo Wićazec Hertty dotal
jenička woprawdźita serbska pěsnjerka. Tuž přidach tu
k Jana Wałtarjowej přenjej zhromadneje zběrey wót-
činskich basni a nabožnych pěśni, kotraž je tež po jeho
přeću jeje wopomnjeću poswiećena a samaj dwaj spěwaj
k jeje česći zbasnjenej poskića, z M. Imišoweje samsnych
pěśni te, kotrež běchu mi runje přistupne. Kaž rad bych
tež chcył jeje přikładne žiwjenje a wótčinske skutkowanie
nadrobno wopisać a powažiť, dyrbyu sebi to tónkróć tola
zapowědźić a podam tu tohodla jenož z krótka někotre
data z jeje žiwjenja.

Mila Imišowa narodźi so 26. nalětnika (měrca)
1827 w Přišecach jako mandželska starša džowka
tamnišeho kublerja Michała Pfula a jeho mandželskeje
Hany rodź. Němcec z Małeje Nydeje pola Wojerce.
W Budyšskej serbskej Michałskej cyrkwi křćena, je wona
swoje přenje šulske rozwučowanie w serbskej šuli sw. Mi-
chała w Budyšinje dostała. Pozdžišo je do seminarskeje
šule khodźila a na swoje dališe duchowne wudokonjenje wu-
bjerne privatne rozwučowanie wužiwała. Swój křćeński slub
wobnowiwiši je wona pola swojeju staršeju w Přišecach
a pozdžišo w Bělčecach zawostała, doniž 28. žnjeńca
1851 jako čestna njewjesta ze svojim čestnym nawoženju,
kn. fararjom Hendrichom Imišom we Wóslinku do swja-
taho mandželstwa stupi, z kotrymž so štwórtk po swjatkach
lěta 1859 do Hodźijskeje fary přesydli, hdžež je hač
do swojeje smjerće žohnowanja poľne, zbožowne žiwjenje
wjedła a wšitkich ze svojim luboźnym a miłym wašnjom
wobzožila, kotřiž mějachu zbože ji bliže stupić. Mnohim,
mnohim běše wona ze swěrnej pomocnicu, radžićeknu,
dobroćeknu. Prjedy stajnje strowa bě wona poslednje lěta
swojeho žiwjenja husto jara čerpjaca, doniž 21. małego
růžka (febr.) 1895 w 44. lěće swojeho mandželstwa 67
lět 10 měsacow a 25 dnjow stara swoje časne žiwjenje
dokonja a k swojemu zbóžnikej zańdže. —

K tomu přidawam skónčnje po słowje jedyn z jeje mnohich woprawdže krasnych serbskich listow, kotryž je wona jako młoduška mandželska z Wósličanskeje fary, hdžež ja basnik ji poswjećenych pěsni nětko z duchownym, swojimaj přecelnicomaj, knježnomaj Lidiji a Jadwidzy Jakubec w Budyšinje w kónc nazymnika (nov.) lěta 1851 pisała: tón lěpje hač wšitke wukhwalowace słowa za nju swědči a hluboki pohlad do jeje něžneje, čisteje duše a do jeje horliwego, woprawdžiteho wótcinskeho zmyslenja a začuwanja poskića.*) List ma so takle:

Moja luba Lidka a moja luba Jedwijka!

Kaž husto tak tež džensa prawje žiwje na waju spominam, a duž džě so, dokelž so mi runje hodži, posynu, a čen, bjez tym zo so mój Měrk na přědowanje k nowemu cyrkwinemu lětej přihotuje, khwatniwje někotre słowčka wamaj spisać. — Što džě jenož činitej, mojej lubej křidlešcy? Kak so wamaj zlětuje bjez waju „rjenšoh“ serbskeho ducha“? — Ja waju tola dołhe časy wjacj widžala njejsym. Wot Liduški pak sym nje dawno někotre słowčka wohladała, kotrež běše namaj pod lisćik swojeho lubeho nanka podpisała. To běše mi jara lubo a zwjeselace, dokelž z teho spóznach, zo tola hišće předso we starej lubosći na mnje spominaće. Lubšo wšak hišće budžiše mi było, hdy budžichu tehlej słowa serbske byle. Tola ja pak sym tute němske słowa we mojej serbskej wutrobje na měsće z tym zamolwila: luba Lidka je te same najskeerje we wulkim khwatku k lisćikej připisała a je myslila, zo jej to němski spěšnišo dže hač serbski. Přetož za njeserbsku tebe džeržec abo žanu wot waju, to by tola njeprawda była. Ja sym přeswědčena, zo wój ze sprawnej lubosću wisatej na droholubej ryči našeho dobrego serb-

*) Wjacj jeje listow chcemy bórzy wozjewjeć w našej „Łužicy“, kotruž wona přeco tak rada čitaše.

skeho luda. Mi znamjeńša ničo na swěće njemóže rubić tutu swjatu wozbožacu lubosć k mojej narodnosći! Ja chcu we njej khodźić hač junu mój zeński běh wobzanknu. Ja mojeho Měrka, mojeho tak sprawnego dobreho Měrka z cyłej, haj z cyłej mojej dušu lubuju, a na mojich druhich lubych swójbnych tež z horcej lubosću wisam; ale při tym všem je mi wutroba tež stajnuje ćopla we žiwej lubosći k mojej narodnosći. A ja we tym tež myslu božu wolu dopjelnić: wón je so mi dał serbskimaj staršimaj narodźić, je mi dał nětko tež towarša žiwjenja, kiž je dobry Serb. — Pola waju je to tež tak: waju nank je serbski a waju maćefka, byrnjež tež njemóže serbski ryčec, je tola ze serbskeje krowě, a wona Serbowstwo lubuje a na to kedźbuje, zo bychy jejne džěci derje serbski ryčeli a t. d. A waju přichodnej mandźelskej? Ja myslu, zo budźetaj, da-li Bóh, tola tež Serbaj. — Serbowki smy, Serbowki wostańmy! — Mi je tak lubo, zo móžach takhlej khwilku z wamaj serbski a wo Serbowstwje so rozryčować. Chcemy tola předso prawje swěrne serbske přećelnicy wostać.

Hdy dha naju zaso raz wopytaće? Mój z Měrkom hišće husto z wjeselom na te dny pomyslujemoj, hdžež běštej wój pola naju. Škoda, zo waju lubi tak bórzy po waju přindžechu. Hdy budźištej jow dlěje bytoj, budźiše so snano hišće něštožkuliž k waju powjeselenju namykało.

Kak je wam tón wulki sněh zhojił? Kaž słyšimy, maće jeho wy tam horjekach tež dosć. Hdy by to njebyło, mohli my holenjo wam jeho něšto za pjenjezy a dobre słowo wostajić; pobrachował nam tehodla hišće předso njeby — tajke hromaďy jeho mamy. Sańča ćef pak runjewon wubjerna njeje; mój smój njedawno z Damnicec sanjemi jětoj. Wopytanka smy tež husćišo měli; wčera tež někotre mějachmy; popołdnu přijědžechu Damnicecy a k wječoru potom tež Konikecy

z Jitra. — Hewak so namaj, džak budź Bohu, tež derje khodźi. Mój mały mužik pak ma předso jara wjele wobstaranjow a džělow, tak zo jara k měrej njepřinǵe; wón so předso prócuje, zo by tu wšo do lěpšeho rjadu přišło a nowe duchowne žiwjenje so zbudźilo. Zastarať dušow być, je wšak ćežke a z wulkim zamolwjenjom zwjazane. Wón je druhdy jara zrudny, zo jemu čas njecha dosahać, dokelž chceł wón rady to a druhe spisać a wosebje wjacj prócy na „Zerničku“*) nałožiť, hać kaž je jemu to nětkohlej móžno. — Za narod, kiž je tak dolho zakomǵzeny był, skutkować, je wšak kóždemu, kiž ma wot Boha mocy a pǵznaće, swjata přislušnosť a čím wjetša přislušnosť, dokelž wšak hromadka wobdarjenych wulka njeje. Za cuzy narod skutkować, kiž ma sam mocow dosć, njeje nič wulkotne; ale k swojemu narodej, kiž je we strachu zhi-njenja, so pǵznać a nad nim so smilić, to je khwalobne ryćerstwo.

Přinǵzetej dha 2. adventa do Drježdźan? Mój luby Měrk chce mje tam jara rady sobu měć; ale budźe-li tak hubjene wjedro, kaž nětkohlej husto je, potom drje njeje wěste, hać budźe to móžno. Tola do toho časa móže drje zaso rjenje być. — Dopomnitej so hišće, kak tehdom hromadže po Drježdźanach wokoło ćahachmy? Wěstej hišće, kajke njezbože so sta z tej rjanej porcelanowej khanku, kotraž je nětko moje wobsedźenstwo? — A kak derje tam lubej Lidcy te wišnje sło-džachu a ta smjetana na to!

Mój Měrk chceše poprawom waju lubemu nankej tež lisćik spisać; ale nětko bu zadžěwany, dokelž dyrbi do Tradowa khoru žonu woprajić. Duž je mi poručil, waju knjezej nankej we jeho mjenje pisać: zo je wón z wuzwolenjom teju powědomneju khěrlušow cyle přez-

---

*) Nabožny serbski časopis, předkhadnik „Missionskeho Pósta“. Wudawať.

jene, a zo so waju knj. nankej wutrobnje džakuje, zo je tak dobry był a jej k čišćenju wobstaral. Wón jeho prosy, zo by jemu tola tu skomdu za zło njeměl, ale z jeho mnohim džěłom zamolwił. A potom tež wo to prosy, zo by waju knj. nank tola tak dobry był a te čišćane khěrłuše z knj. Wjacku do Drježdžan pósłał. — Budźtej tak dobrej a prajtej tohlej wšo waju lubemu nankej.

Na waju lubu maćerku tež husto pomysluju a so na to dopomnjam, kak smój sebi husto hromadže sedžo to a druhe wuradźowałoj a dušnje hromadže bajkałoj.

Postrowtej džě lubeju staršeju a wšitkich waju lubyh wjele króć wote mnje a tež wot mojeho mužatka.

Wostańtej strowej, wzimatej najwutrobnišu hubku a najlubše postrowjenje wot

waju

serbskeje
Mila Imišoweje.

Haj, njeboćička Mila Imišowa je a budź za Was stajnje z blyšćatym přikładom, serbske knježny a knjenje!

W Freibergu, 12. hapryła 1897.

Ernst Muka.

Sursum corda!

K nowemu lětu 1897.

---

zaso smy běh lěta dokonjeli
Ze zrudnej tón, tón z wjes'lej wutrobu,
A zaso swojim lubym zbože přeli
Za nowe šćežki z nowej nadźiju.
Mój serbski ludo, tebi přeje z Boha
Wšo žohnowanje swěrna wutroba,
A zo we nowym lěće twoja dróha
Će horje powjedže a do přědka!

Haj! *sursum corda!* to budź naše hesło,
Bóh z nami je a wjedže mile nas.
Do ruki khroble zaso wzmimy wjesło
Za slónčny běh a wichorowy čas.
Za žohnowane dny, za mróčne khwile
Před přećiwnikami a z přećelom
Za naše Serbstwo wustupujmy čile:
Bóh žohnuj serbski lud a kraj a dom!

Čas khmurny je a njebo pomróčene,
Naš mały lud so ćežcy bėdzić ma!
Stej kruće, Serbowstwo a njeskhilene:
Bóh z tobu je a tebi dopomha!
Hdžež Bože slónčko koši serbske hona,
Hdžež serbska ruka bróždy wobdzěła,
Hdžež swěrne duše zwuki strowja zwona,
Njeh k všemu dobremu Bóh zbože da!

S **Mój serbski ludo!**

pěw žadyn njebu w słódkej serbsčinje
Při mojej kolebce mi zaspěwany;
Ty njeznaty bě mojej wutrobje,
Mój serbski krajo bohumily rjany:
A nětko sy ty moja domizna,
A sy ty, stare lube Serbstwo, moje
A wostanješ, dóńž jónu z Bohom ja
Tu namkać poslednje chcu městno swoje.

O Boži dziw! do dalnych ranšich stron
Cheych čahnyć wěry posoł wuzwoleny;
To zažnych dnjow bě młodźencowy són,
Dónž druhi bu puć Boži wotewrjeny,
Dónž widžach w Serbach prózdne wołtarje
A bjezpastyfskich stadłow požadanje;
Dónž Boži hłós we čičej hodžinje
Mi džeše: tu budź twoje skutkowanie!

O Boži dziw! a nowe nalěčo,
Haj, nowe žiwjenje we dziwněj pyše
A kćew a spēw a słódke zbože wšo
We tamnych dnjach přez moju dušu džěše.

Kaž nawoženja swoju njewjestu
Sym tebje, serbski ludo, horco pytał;
A nam'kach će; a ty sy z lubosću
Do swojej' srjedźby přecelnje mje witał.

A nětk sy mój! a twój tež wostanu,
Ty, moje Serbstwo horco lubowane;
Za tebje dželać, spěwać, — čerpić chcu
A nježadám sej wjetše zbože žane.
Do hłubokeje wutroby je sam
Mój Bóh mi pisał drohe mjeno twoje,
A nětko wostanje a steji tam,
Dónž k wotpočinkej čehnje čěło moje.

Što pak mi z wočow hófka sylzyčka
A z wutroby na tole słowo pada?
O lěnjosć, njeďzak, hańbna přerada!
Na synow njeswěrných mi wóčko blada.
Ty płakaš, Serbowstwo, tych džěci dla,
Kiž swoju mać su hańbnje wopuščili
A z njepräčelom trubja do swěta,
Zo rowarjo ěi dawno row su ryli!

So zjebaju! Bóh je naš škit a mzda,
Tón wjedže nas přez złe a dobre časy!
So zjebaju! budž z měrom wutroba,
Po ěmě a nocy swita ranje zasy!
Hlaj, wjele wjetša hać wša přerada
Je Boža móc a we njej serbska swěra!
Tym słuži, kotřiž Boha lubuja,
Wšo k lěpšemu! o sylna słódka wěra!

Mój ludo, kruće dzerž, štož Bóh ci dał,
Njezhuť so sam, zo njeby wšitko zhubiť!
Stej kruće, zo, štož Bóh je zakhował
Přez wěki, njepřećel ci njeby rubiť!
Pój, bratře, ćiše ze mnu zaspěwaj:
Na slónčnym dnju, přez wšitke ćmowe nocy,
O Božo, wodź swój serbski lud a kraj,
A daj jom' serbski wostać w twojej mocy!

N Serbska hola.

jech běly sněh će kryje,
Zo ležiš ćichotnje,
Njeh nalěčo či wije
Swój wěnašk wjesele:
Ty luba serbska hola,
Kiž w swěće njeznaja,
A zacpiwaju, — tola
Mi sy ty radostna!

Wěš, znaješ našu holu,
Kak luba, dušna je?
Tu widžiš łuki, rolu,
Tam wjeski přeměrne.
Kaž stołpy štomy džeja
Wšě k njebja módrinje,
Če čerstwje wokhlódžeja,
Či hraja luboznje.

Tu Bože žito tyje
A róža něžna kće,
Tam domny bacon kryje
Sej hnězdo wysoke.

Slyš! stare rjane bajki
Či wowka zaspěwa;
Hlaj, kajke cunje hrajki
Tam maju džěcatka.

A přińdže z róžičkami
K nam młódne nalěčo —
O, ptački, tehdy z wami
Tu wyska, spěwa wšo.
Nětk slyšiš „z procha stawa“,
Nětk „tam při rozpuću“
Nětk „dobra nóc“ so dawa
Pod bělej brězyčku.

Nóc. Połny měsačk swěći,
A lipa zakčěła;
O, kajku radosć skići
Tam reja wječorna.
Hdyž zynki tarakawa
A husle spěwaju;
Što wyššu radosć dawa
Za młódnú wutrobu?

A znaješ našej' hole
Luboznosť ponižnu,
Hdžež po horje a dole
Če wšitcy witaju?
Hdžež w swjatym Božim mjenje
Če strowi wutroba,
A hdžež, kaž doma, rjenje
So hósć a cuzbnik ma?

Hdyž w swěće přescěhany
Žel abo tyšnosť maš —
Tu pokoj dokonjany,
Měr ćichi namakaš.
Ty hola lubowana,
Ty serbska, droha mi,
Će njezapomnju, rjana!
Mój postrow k ćesći wzmi!

W

Hymna.

ótče, Či khwalbu jandželjo spěwaju,
Ty dawaš ludam přebywać na zemi;
Ty wěš, kak dołho wšitke wostać maju
A khwalić ze wšěmi Če narěčemi.
Za Twój lud serbski slyš to požadanje:
Zdžerž jón a daj 'mu Twoje žohnowanie!

Zo bychu wšitcy Tebi khwalbu dali,
Na swjatkach kóždy lud bu poswjećeny;
Zo bychu Tebje džaknje lubowali,
Njej' wot Twej' hnady žadyn wuzamknjeny.
Za Twój lud serbski slyš to požadanje:
Zdžerž jón a daj 'mu Twoje žohnowanie!

Swjeći su pósli pytali na swěći
Syły, kiž miłosć njepóznali ženje,
Zwabili k Tebi našich wótcow džěci,
Je wučo, strowić w Jezusowym mjenje.
Za Twój lud serbski slyš to požadanje:
Zdžerž jón a daj 'mu Twoje žohnowanie!

A nětko temple Twoje w Serbach steja,
Z wysoka k Tebi wołajo so zwoni;
W serbšćinje starej k Tebi hymny džeja,
Na swjatym městnje pokutnik so kłoni.
Za Twój lud serbski slyš to požadanje:
Zdžerž jón a daj 'mu Twoje žohnowanie!

Wotče, Ty miły, hlaj na Twojim trónje
Na svojich džěci přichod dele z hnadu.
Daj swjatu khrobłosć, dobyćeŕske brónje,
We zbožu, w horju Twoju móc a radu.
Za Twój lud serbski słyš to požadanje:
Zdžerž jón a daj 'mu Twoje žohnowanje!

Daj, zo my Tebi swěŕni wostanjemy:
Ty — naš Bóh, Serbja — Twój lud do wěčnosće!
Po Twojim słowje z ćicha k Tebi džemy,
Dónž Ty nas wozmjěš z horja do radosće.
Za Twój lud serbski słyš to požadanje:
Zdžerž jón a daj 'mu Twoje žohnowanje!

**Njeboh knjeni M. Imišowej
rodź. Pfulec.**

Je wěrnó? Ty sy wot nas domoj šła?
Tón zeński kraj, swój lud sy wopuściła?
Je wěrnó? ach, kak skorži wutroba
Nam džensa Twoje dla, ty dobra, miła!
Twój drohi mandźelski, twój luby syn,
Twój serbski lud, kiž sy tak lubowała:
Kak horco płakamy, přewjele ždyn
Smy zhubili, hdyž dobru nóc sy dała!

Ty křesćanka, pobožna modleřka
Kaž Monika za swoich džen a nocy,
Ty wěrypoľna swěrna wutroba,
Ty Bože džěćo w Jezusowej mocy:
Měj džak za twoju starosć maćefnu,
Za swěru, z kotrejž sy nas lubowała,
Stokróć měj džak za twoju lubosć wšu,
Ta wostanje, tu njeje smjerc nam wzała.

Hdže sy ty, droha duša, khwatała?
A hdže maš měrnny sabbat, lubowana?
Při Jezusu! hdžež twoja domizna
Či dawno bě, wot Khrysta zastarana.
„Kak zbóžna sym“, tak słyšu nazdala
Twój cuni hłós mi z njebj a wysokosćow,
„Sym doma, hdžež smjerc, sylzy, zrudoba
So zbóžnje přeměnjeja do radosćow.“

My pak tu stojimy we sylzach ěi
A prosimy wo měr při twojim rowje,
Zo by ěi Bůh we wěĉnej zbůžnosći
Dał přewinjerjow mzdu po svojim słowje. —
Sy morwa? — Žiwa sy a drěmaš tu,
Dónž Jezus wšitke wotewri te rowy
A jeho jandžel z móćnej trubjelu
Nam krasnych jutrow zdžěli swjedžen nowy.

Dži, zandžel woči, džen so dokonja,
So swjatok zwoni nětk po Božej woli;
Měj dobru nóc, spi ěíše, maćerka,
Ty pšěńĉne zornješko we swjatej roli.
Ty spěwařka, we Božich njebiesach
Ze złotej harfu spěwaj Knjezej psalmy,
Před jehnjećowym trónom horjekach
Njes swoju běłu drastu, krónu, palmy!

Do twojej' rukow, Jezu, poručam
To ěělo, row a dušu wumoženú,
Te zrudne wutroby, ach, přińdž ty k nam,
Daj nadžiju, daj wěru wobkrućenu!
Ěe njepušćimy; žohnuj, žohnuj nas,
Ty skała pomocy, ty wěry kamjeń,
Wjedž nas přez ěěmny doł a zeński čas
Do Ziona, kaž jejnu dušu! Hamjeń.

**Žohnowanemu wopomnjeću
njezapomniteje knjenje M. Imišoweje rodź. Pfulec.**

 * 26. nalětnika 1827 — † 21. mař. rózka 1895.

! zaso, serbski ludo, z twojej króny
Je krasnych parlow jena padnyła!
Ze zrudnej dušu přimam swoje truny
We sylzach stejo, poľny zdychnjenja.
Póľ, Serbo, klakń so pola teho rowa:
Tu spi we Bozy Mila Imišowa!

Ty droha, što sy wuwopokazała
Nam wšitkim twójim poľna lubosće!
Štó powěda, što sy nam šćedrje dała
Ty z twojej' krasnej' duše poľnosće?
Ze swojej dobrotu wobohaćila
Nas wšitkich, sebje sama zapomniła!

Kak sy ty naše duše zahoriła,
Ty njekhabłaca, swěrna Serbowka;
Kaž jasna hwězda sy nam předswěćila,
Nas zbudźała za zbože Serbowstwa,
A złoty wusyw do nas wusywała
A krasny přikład starym, młodym dała!

Mój ludo, žaruj! zhubił sy přewjele,
Hdyž tuta wutroba pod hórku spi,
Njeh twoje sylzyčki so ronja dele
Na jejny row we nutrnej džaknosći;
Njeh za nej džakne słowa k njej džeja
A w wutrobje jej džakne róže kćeja.

A hdyž tej drobej čestny pomnik staju
Tam w starym Hodźiju při swjatnicy:
My chcemy Serbstwo hajić w serbskim kraju
Po serbskej krutej swěrje wobstajnje:
To budže jejne rjeńše spominanje
A našej' swěry hódne džakowanie.

Mój serbski ludo! hlaj, po małej khwili
We Božim měrje skoro wšitcy spja,
Kiž tebje su ze smjerće wubudźili;
Jich žiwe duše tebje zaroća:

„Njakhablaj, kruće stej, dzerž twoju wěru,
Swój narod, rěč a Serbstwo škituj swěru!“

„Wot wšitkich hórkow bórzy zaso taje
Wšón sněh a morwa zyma minje so.

Mój ludo, čehodla tak dołho traje,
Zo wocúliš za nowe nalěco?
Ze spanja stań a witaj dzeń a ranje
A póznaj svojich wótcow wotkazanje!“

Najdróžša maćefka, nětk w serbskim kraju
Pod Jezusowym křižom ćíše spi.

Tam měj so wěcnje zbóžna w Božim raju,
Tu njeb'džeš zapomnjena mjez nami!
A hdyž sej swěru ruku zawdawamy,
Twój lud do Božej' rukow poručamy!

Hořdowanski spěw
při 800lětnym jubileju kralowskeho Wettinskeho
doma.

Sto mi přez serbske hole
So wothłos zbudźuje?
Što po horje a dole
So zběha luboznje?
Přez spěw a kěrluš duje
We Božej swjatnicy
A w wutrobach so čuje
Mi cyłej' Serbšćiny?

Džeń mamy džensa krasny,
Džeń swjaty, wysoki!
„Swětlišo błyskaj, jasny
Woponje saksonski!
Lětstotkow džensa wósom
So tebi dokonja!“
Tak spěwa z wulkim hlasom
Či harfa radostna.

A hdžež při krónje šěri
So ruta kralowska,
Tam serbska wije w swěri
So lipa zelena.

Džens serbska swěra błyska,
Kaž stajnje, z radosću,
A serbski narod wyska:
„Česć Bohu Wjeřšnemu!“

Či sława, kralo mócny,
Či sława, kralowa,
Če, domje krajnowótcny,
Njeh Bóh nam wozboža.
Wšě pruhi Božoh' slónca
Na tebje prosymy.
Rosć, kčěj a tyj bjez kónca
Nam wulki, zbožowny!

Na časy starodawne
Nam naše wóčko dže:
Štó přez zahony trawne
Tam wora za přenje?
To serbski ratař khmany,
Płuh serbski sprócnivy;
A přenje žohnowany
Kraj płody přinjesy.

Na časy starodawne
Nam naše wóčko dže:
Što přez bitwišćo krwawne
So lije źórlate?
Krej serbska přewulata
Za saksku sławu, hlaj;
Krej serbska powudata
Za krala a za kraj!

A tuta swěra skalna
Za krala droheho
A wěra njepowalna
Do Boha Wjeřšneho
We Serbach wšudže kćěje
Hač w khězcy najnižšej
A wutrobų nam hrěje
Z luhosću horjacej.

Hdžež hrónčka młodosc spěwa
Při lipach stolětnych
A swoje reje měwa
Při směrkach měsacnych,
Starc powěsć rjanu baje
Wo času wojeřskim,
A rjenje klinča baje
Ze spěwom wótcinskim;

Hdžež w kóždej khězcy měrnej
So spěwa modlitwa,
So serbska zemja w swěrnej
Pilnosći wobdžěła,
Tam džak džens tysacory
Lud serbski zanoša,
A swjate wyšše chory
So k njebju zběhuja.

A swěru přilubjamy
Ze swjatej přisahu,
A ruku zawdawamy
Sej swěrnų bratrowsku:

Njech hwězdy zapadaju
A hory zańdžeja,
Tu kćěje swěra w kraju
Ći, kralo, njeskónčena!

Nětk wšitko poručamy
Do rukow Božej:
Wšo, štož my smy a mamy,
To Bože dary su!
W nim wjeřeh a lud staj jene!
Strošnje do přichoda!
Ty, Serbstwo wozbožene,
Spěwaj haleluja!

Witaj k nam!

Pryncej Friedrichej Augustej a pryncesy Luizy.

Hdyž Twoje wucho słyši zradowane
Tam z wulkich wěžow móčne zwonjenje,
To zda so ěi tež swjatočne a rjane,
Hdyž wjesne zwónčki zwonja luboznje.
Hdžež wóčko rade wita róže krasne,
List ławrjencowy, čistu liliju,
Tam njezapomnički tež módrojasne
Do wěnce wij a haŕžku lipowu.

O dwójka nadobna, džens k Tebi džeja
Najlěpše přeća sakskej' wótčiny,
A Twoji Serbja Tebje postrowjeja
Ze swěrnym „witaj“ z cyłej wutroby.
Ze wšitkich krajow pósli přikhadžeja
A sćelu dary zeńscy kralojo —
We swěrných sobupróstwach Serbja steja
Za Tebje džens před trónom Wjeřšneho.

Tam wonkach w Božej stwórbje wotpadachu
Wšě łopješka, wšě kwětki zhinychu,
Kiž wutrobu nam lubje zwjeselachu
We lětnim času, — spěwy zmjelknychu;

Njeh zhinu, womjelknu po stwórbnym rjedže;
Najrjeńša kwětka kćěje nětko tu:
Džens swoju knjenju Friedrich August wjedže
Do wótčiny kaž krasnu liliju.

A tola sylzyčka tež k zemi pada,
Kaž rosa mača kwětné łopješka?
Na drohi row Ći Twoje wóčko hlada,
Na zbóžnu mać džens džaknosć spomina.
Budź jejna swěrna lubosć žohnowana,
A jejne žohnowanje w wšitkich dnjach
Njeh z Tobu bywa, dwójka lubowana,
We słónčnej khwili a we wichorach.

A hdyž nam zyma lětnju krasnosć rubi,
Wój kwětnu domjacnosć sej twaritaj,
Hdžež lubosć bydli, hdžež so swěrje lubi,
Hdžež duša džaknje praj: mój dom — mój raj!
Do njeho přejemy Wam Božu hnadu,
Bóh škituj Waju wšudźom dzeń a nóc,
K wšom' spočinanju wobradź swoju radu,
K wšom' dokonjenju swoju krasnu móc!

Ze zastarska khlěb dostawaše, sele
We serbskim domje powitany hósć;
Što Wamaj džensa powitujo sće
Serbskeho luda swěrna wutrobnosć?
Serb jako nanajrjeńše dary skići
Wam modlitwy a swoje wutroby,
A naša wěra dopjelnjene widzi,
Štož modlo Wamaj duša wuprosy.

Što Wamaj prosy? Žohnowanje Bože,
Nětk zeńske zboże — jónu njebjesa;
Štož swjatyh přećow Wamaj přeć so móže,
We serbskim ludu wothłós namaka.
Wettino! sława Ći; o, kéwaj krasnje:
Naš Bóh — Twój škit a Twoja wulka mzda!
Njech swěći Wamaj Bože slónčko jasnje!
Tak wzmitaj postrow swěrnoh' Serbowstwa!

Swojemu přećelej.

, bratře, dokelž mjelča moje truny
Juž dlějši čas na serbskim parnassu,
Maš za to, zo sym přeradnikam runy
A njeswěrnikam, kotřiž lěni spju?!
Njeswěrný? Ja? kiž wo dnjo, w nocy prošu
Wot Boha našom' ludu zbože wšo;
Njeswěrný? kiž na duši swěru nošu
Modlefskej naše drohe Serbowstwo?

Što dyrbjał spěwać, hdyž nam zaspěwuje
Žalobne spěwy samo zańdženosc?
Hlaj, blisko rowam sedžo započuje
Nam zahrać starych zrudnych hłosow dosć!
Njesłyšiš znate skórzbné melodije
Při rozwalinach serbskich sydlišćow
A tam, hdžež huste lisće štanow wije
A k modlitwam će wabi mnohi row?

Što swětej spěwać, kiž so spěwam směje
A dawa hófkoty za wotmołwu;
Kak mohł 'šće spěwać, hdyž so zyma drěje
A zrudoba přez wbohu wutrobu?

Hdyž řědko, řědko přešel wotmołwuje:
„Če rozymju, ty njejsy, luby, sam!“
A hdyž naš serbski lud so wotrjekuje
Sam — sebi, prawu, řeči, wotčincam?

Hdže su či młodži, kotřiž zaspěwachu,
Zo „Serbstwo njeje hišće zhubjene“,
Zo „z. procha stawa“ a so přisahachu
Serbskemu narodej za žiwjenje?
To běše — rjany són! po małej khwili
So zwiny swjatej wěcy tón a tón,
Před swětom, česću, mamonom so khili;
A slub? a přisaha? — to běše són!

A tak we žarowanskej drasće khodži
Mi moja serbska musa, — přečelo, —
Ta často k starým pomnikam mje wodži
A často spěwa: „Zakčěj, přichodo!“
A zaswita-li nalěcowy, krasny
Nam nowy, rjeńši přichod Serbowstwa,
B'džeš słyšeć, bratře, nowy hymnus jasny,
A harfa nowe spěwy namaka!

Doctori Sorabico Imišej.

Wěš, bratře, štož ja znaju,
A znaješ, štož ja wěm?
Muž kćěje w serbskim kraju,
Nam drohi, luby wšěm.
Nad nim je Boža hnada
A we nim Boža móc
A při nim Boža rada,
Nam wšěm je swěrný wótc.

Wot jeho młodych lětow
A krutoh' wuknjenja,
Wot džělow, skutkow, bėdow
A krasnoh' dobyća
Mohł powědać ěi wjele,
Ja pak tu prosyć cheu:
Njeh wjele lět Bóh sće,le,
Jom' móc a strowotu.

* * *

Ty našoh' wóčka zernička,
Ty wutrobički wutroba,
Naš nan a naša pata ty,
Ty róža serbskej' zahrody,
Ty naše słódke wjesele,
Bóh wozbožuj a žohnuj će,
Bóh daj či, serbski doktoro,
Ad multos annos zbože wšo!

Bratrej Gudže Lubijskemu
k jeho 25lětnemu zastojskemu jubileju.

słódke zboże, zbożowne zastojsnstwo,
Přez Božu miłosć dostać za žiwjenje
Knjezowu přikazń: Ty swědko wěry,
Pas moje stadło!

Pjeć lustrów, bratře, je so džens minyło,
Zo swěru kiješk nosyš Ty pastyfski;
Duž Tebje z lisćom ławrjencowym
Wěncować džemy.

Štož z wěčnej' studnje so Tebi źórleše,
Sy swěru čerpał Božemu stadlešku,
Słowo a skutki swjećeše Knjezej
Ćicheje služby.

Horje a dele džěše Twój zeński puć,
Radosć a horjo bu Tebi pósłane;
A Ty wza wobě z džakowanjom
Z Božej rukow.

Na dołhe lěta zdžerž Boža miłosć Će,
A wobradź zboże a swojej' hnady móc,
Zo so wot Tebje žohnowanja
Liwaju rěki.

Hlej, ruku Tebi skićamy bratrowsku;
Budź swěrný Serbo nam Serbam strowjeny;
Će z cyłej dušu žohnujemy
W Jezusa mjenje!

Bratrej Jakubej Njeswačidlskemu:

k jeho 25lětnemu zastojskemu jubileju.

Kaž pućować na Božej horje stejo
Swój dokonjany puć wobhladuje
A k njebju, k zemi woči wobroćejo
So hotuje na dalše kročeje:
Tak, bratře luby, stejiš džensa z nami
Na wysokosći Twojoh' swjedženja,
A prosymy, zo Knjez nad njebjesami
Če dale škituje a wozboža.

Ty luby, swěrný pósle Khrystusowy,
Njezapomnitoh' nana hódny syn,
Ty njesprócnawy twarco winicowy:
Što ty nam sy, to wěš, to wěmy ždyn!
Kak wjele je přez tebje Boža hnada
Přez lustrow pječ za Boži lud a dom
Nas žohnowała: hlaj, na tebje hlada
Naš cyły serbski lud džens z khwalenjom.

Kak džělaše ty z nami, za nas swěru:
Ze swojim „Lutherom“ sy posylnił,
Ze swojim „Wótčenašom“ našu wěru
A z „Pruhami“ nam puće rozjasnił.

Twój „Katechismus“, twojoh' „Pósła“ słowa
We Serbach znaje kóžda wutroba,
A nětko bu přez twoju ruku z nowa
Nam wotamknjena „Serbska Rujana“.

O žohnowany dzeń, džens wobnowjeny,
We cyrkwi starostawnoh' Kamjenca,
Hdžež bu za Božoh' pósła wuswjećeny
A dosta swjaty kiješk pastyrja.
O žohnowany dzeń, kiž džensa swita
Či, twojim lubym, twojej wosadže,
Hdyž wěrna, swěrna lubosć tebje wita
A džakna radosć kće we wutrobje!

Přez tebje bu přez Bože posylnjenje
Beth-El a Tabor twoja wosada,
Nas Mahanajim wobdawa tu rjenje
A měr Bethaniski nas wokřewja.
Njech wulke mjena sej do knihow swěta
Swět zapisuje abo zabudže —
O bratře, twoje mjeno, džěło, lěta
We knizy žiwjenja su spomnjene.

A džensa woči, rucy pozběhamy,
Psalm Jakubowy w džaknej wutrobje:
Za wšitko, Knježe, tebi khwalbu damy,
Štož smilnje našom' bratrej činješe,
A kaž je swěru w Jesusowym mjenje
Twój wotročk Twoje stadło wjedł a paś,
Tak spožč jom' dale šćedre wozboženje
A žohnuj bohaće joh' kóždy čas!

Ty pak budź w Bożim mjenje powitany
Najswěrnišo, swój kiješk strošnje wzmi!
Budź dale žohnowanie, žohnowany
Lět nowych zbożnych pjećadwacyći!
Bratrowscy ćehnmy dale dzień a nocy
Tom' Knjezej k česći, Serbam k wužitku!
Bóh žohnuj, posylí Tebje w swojej mocy
Tu k zbożu a tam k wěčnom' wjeselu!

Bratrej Kubicy Bukečanskemu

N k 25lětnemu zastojnskemu jubileju.

aš lud je lětsa swjećił dopomnjeće
Zatrašnych bitwow, krasnoh' dobyća;
A džensa, lubowany, k tebi wjedže
Nas dopomnjeński swjedzeń khwalenja:
Džens, luby bratře, sy we swojim Bozy
Lět žohnowanych pjećadwacyći
Ty ćahnył w zastojnstwje po swjatej drozy
A lustrow pjeć kij njeseš pastyfski.

Słyš! Tajkej' hnady dla přez tele hory,
We twojim domje, twojej wosadže
So zaspěwaju džakne wyšše chory
Z wothłosom w twojej — w našej wutrobje.
A ze rtom, z cyłej dušu postrowjamy
Će, luby pósle Boži, wjesele,
Ći zbože přejo ruku zawdawamy
Za dalše podróžnistwo zbožowne.

Kaž znamjo křiža Twojej' swětłej' wěže
Do wysokosće kaza wutroby,
Tak, luby, twoja zeńska dróha džěše,
Tak wjedžeše ty stadło pastyfsy.
Zionske murje sy ty pilnje twarił,
So Khrysta swědčenja njehańbował,
Nam sprawnu bratrsku lubosć přeco darił,
Mjez swojim serbskim ludom swěru stał.

Prez twoje hladanje, o bratře, kćeja
We twojej wosadže tři róžički,
We lisće na Korinthiskich wšak steja
Nam wopisane tamne zbóžne tři.
Swój wažny hłos sy husto pozběhował
Za krala drobeho a wóteny kraj,
A stajnje kralej kralow přiwjedował
Tak wjele wutrowow za Boži raj.

Za tajku Božu hnadu přikhadžamy
Džens z radosću a z Božim khwalenjóm,
Přec' w lubosći na tebje pohladamy:
Bóh žohnuj Tebi wutrobu a dom!
Hdžežkuliž změješ swoje skutkowanje,
Bóh Knjez budź tebi škit a mzda a móc,
Če postrow jeho miłosć kóždy ranje,
Wjedź jeho hnada će přes džen a nóc.

Ad multos annos! Zbóžnych létow wjele
Čehń, bratře, z nami dale jenu čěr,
Njech zbože bohate Knjez tebi sćełe,
Wšo žohnowanje, swětło, radosć, měř.
We mjenje Knjeza tebje žohnujemy,
My, kotřiž z Knjezoweho doma smy.
A bratrowscy nětk dale čahnyć chcemy
Do swjatoch' džěła Božej' winicy!

Zdychnjeńčko.

(Po němskim.)

Haj, wzmi ty rucy mojej
A wjedź mje sam,
Dónž ja do ruki twojej
Tu dušu dam.

Samlutki hić njemóžu,
Nic kročaŭku;
Po tebi ja so zložu,
Kaž ty chceš, du.

Njeh z twojim křídłom kryješ
Mi wutrobu,
Njeh měr do njeje liješ
A zbóžnosć wšu.

Hač wjedže dziwne puće
Mje twoja móc,
Mje domoj njeseš ruče
Přez džen a nóc.

Wutrobna próstwa
za „Towarstwo Pomocy za studowacych Serbow“.

Nimaš ty žanu hriwničku,
Kiž by ty darił z lubosću?
Bóh je tak wjele tebi dał,
Njeby ty ničo wurunał?
Za Božu česć a swjatnicu
Nimaš ty žanu hriwničku?

Kak zrudne to, hdyž wosada
Snadź nima žanoh' pastyrja,
Kiž by we Božim domje stał
A Bože słowo přédował
We serbskej rěči, tak zo ma
Kóždzički wěčnoh' wužitka.

Kak zrudne tam, hdžež džěcatka
Snadź luboh' muža nimaja,
Kiž wuči słowo Jezusa:
„Njech ke mni přińdu džěcatka“,
Hdžež cuzbnik rěči to a to
A je ěi telko podarmo.

Što pomha hlówu napjelnić
A dušu prózdu wostajić?
Za žiwjenje, za njebjesa
Njeh wuknu naše džěcatka!
To pak so jenož stanje, hlej,
We swjatej rěči maćernej!

O, zo by Bože kralestwo
So wšudže Serbam přinjesło
We starej rjanej serbsćini;
Wšak steji tež we bibliji,
Zo přědowachu na swjatkach
Tam wěrnosć we wšěch jazykach.

O, pomhaj, wšako móžeš to,
O, přispoř Bože kralestwo
A přinjes swoju šerpatku
— Snadž dvě tež — našom' towarštwu.
A dopomń swojoh' přecěla,
Zo by dał teho runjeća.

Štóž dobre wě a nječini,
Tón Boži hněw sej zasłuži.
Štož džensa maš we rukomaj —
Hać jutře tež? — Duž džensa daj!
Bóh žohnuj twoju wutrobu,
A wopomń: smilni zbóžni su!

K hwězdčíkam slěbornym.

K hwězdčíkam slěbornym
Tam na njeby
Błyščitym přečelnym
Přec' zhladuju.

Wšudzenko ćišina,
Měr, pokoj je;
Myslička zejhrawa
We wutroby:

Na rjany, słódki čas
Tam w Łužicy
Spominam přeco zas'
Požadliwy.

Na skały, hrodzišća,
Na hajki was
A łukow kćenička
Spominam zas'.

Lećeć każ łastojčka
Na ranje chcył,
Bjez měra, doniž ja
Bych w Serbach był.

Hwězdzički z wutroby
Kraj łužiski
A mojich Serbow wy
Postrowće mi.

Wojaka bożemje.

Hanka rjana
Lubowana,
Jenoż khwilku stój!
Z nowym ranjom
Ze switanjom
Čehnje luby twój.

Jutře rano
Daš ty snano
Posledni mi koš.
W dalokosći
We lubosći
Boha za mnje proš!

Hdyž zaswita,
Truba wita,
Tebje spomnić cheu;
A hdyž čmowa
Nóc dze, z nowa
Tebje postrowju.

Kaž so hodźi!
Bóh wšo wodźi,
Radosć zrudobu.

Hdyž pak čahnu,
W bitwje panu,
Troštuj maćefku.

W Božim mjenje!
Luba, ženje
Njezabudž ty mje!
Boža hnada
Njech će hlada
A će přikryje.

A hdyž truba,
Moja luba,
Spěwa měrny čas,
Potom rjany
Žohnowany
Změjemoj swój kwas!

Zrudne čakanje.

Čaka Hanka, čaka cyloh' lěta pjatki,
Zo by jejny luby wrócił so na swjatk.
Minu, Hanka, minu wšě so lěta pjatki
Luby twój so k tebi njewróci na swjatk.
Čaka Hanka, čaka wutory a srjedy,
Kóždzički dzeń hlada, hač njepřindže tehdy.
Džeja, Hanka, džeja wutory a srjedy,
Wostała sy sama, wón njepřindže tehdy.
Njedzele ty hladaš, wšitke ponjedzele,
Wutrohje so styska, sylzow płakaš wjele.
Njedzele so minu, wšitke ponjedzele,
Wón njepřindže ani lisćika njesćele.
„Maćerka, hdže wosta synk twój luby młody?“
„Čakaj, luba, wěsće budže tu na hody!“
Nazyma so miny, minychu so hody,
Sylzow wjele padže do rěcynej' wody.
A na jutry zdychny: „Běda, Hanka, běda,
Wutroba će skhori, cyła sy ty blěda!“ —
W čichej nocy slyši cunje zaspěwanje:
„Hanka luba, morwa budžeš třeće ranje.“

„Daloko twój luby leži, spi pokojnje,
Doby česé a sławnje padže w krvawnej wójnje.“

Třeće ranje zwonja zrudnje z wěže zwony,
A nad Hanku běža jasnych sylzow rony.

Wojaka row kryje w cuzej dalnej zemi,
Hanka spi pod křižom, drěma pod różemi.

Adventske spěw.

S Hdže je ta hospoda? Luk. 22, 11.

Što klinčiće wy džensa mi tak jasnje,
Wy zwony, w wutrobje a wušomaj?
Što spěwaju tak rjenje a tak krasnje
So Bože kěrluše přez zeŕnski kraj?
Što zanošuja bohaći a khudži
„Kak powitam ja tebje“ wjesele?
Što zwjeseluja džensa wšitkich ludži
A koho witaju tak radostnje?

Advent je Knjezowy! Nětk pychu swjatu
Wzmi cyrkej, Jezusowa njewjesta;
Twój zbožnik dže, kral wšeje česće z hnadu,
Čehń jemu napřećo, ty zbožowna!
Nětk wrota činće wysoke a durje,
Najrjeńšo pyšće wudwjerna a próh
Z tym spěwom: „Twafmy Zionowe murje,
Přińdź, Knježe naš, do twojich swjatnicow.“

Advent je Knjezowy! a zdala wostać,
O duša, dyrbiš swětnym wjeselam;
Džerž swěru, — chceš-li Božu hnadu dostać,
Tón čichi čas wot Knjeza daty nam.
Nas swjećić dyrbi jeho přichod swjaty,
Knjez přińdže k nam, duž k njemu khwatajmy;
Ach, wostaj błazne žorty, směški, blady,
Wjedź, nětk je swjaty přichod Knjezowy!

Wón steji zas' před twojim domom ěíše,
So praša: „Je tu za mnje hospoda?
Ty khuduški we winje a we hrěše,
Štóz je mi wotewrił, tón wšitko ma;
Z tym chcu ja dźeržeć swoju wječer Božu,
Jom' wudźělować swoje bohatstwo,
A za to na so wzać, kaž ja sam móžu,
Twój hrěch a twojich winow brěmješko.“

„Hdže je ta hospoda? wšu swětnu haru
Chcu wobroćić do měra słódkeho,
Chcu měnić twojich sylzow hófku maru
Do balsama a skićić lěkarstwo.
Twój dom, hdyž budže za mnje wotewrjeny,
Kaž Beth-El budže a Bethanija,
We mojej hnadže budžeš wozboženy,
Ty luby, hlaj, ja přińdu twoje dla!“

„Ty luby, wotamkń! njezacp moje słowa,
Nětk přińdžech k tebi, — jónu ke mni ty,
Hdyž twoje ěěło dže do ěíchoh' rowa
A twoja duša pyta domizny.
Štóz mje je začisnył, je začisnjeny,
Na wěki wěkow ma do čwile hić;
Štóz da mi hospodu, je wumóženy,
A jemu chcu tam durje wotewrić!“

Spěw.

(Po němskim.)

Ja chcu će, Jezu, sylnosć moja
A pycha moja, lubować;
Mi dyrbi přeco khwalba twoja
We swjatej službje mocy dać.
Će, swětło rjane, lubuju,
Dóůž w twojej rucy jónu mru.

Će, žiwjenje, chcu pozběhować,
Kiž zbóůnik sy a přećel mi,
Ći swoje spěwy zanošować
We twojej rjanej swětłósć;
A moja duša spěwa ěi:
Pój, nawoůjenja njebjeski.

Ach, zo tak jara pozdůe póznach
Će, moju rjanosć, Jezuso;
Ach, zo tak jara pozdůe wuznach:
Ty sy mi jene a tež wšo!
To tyši moju wutrobu
A skomdůjenja so winuju.

Ja, twoje jehnjo wukupjene,
So zabłudźich do pusćiny,
A moje wóčko zaslepjene
Pozaby twojej swětliny.
Ty pak mje k stađu wróćo wza
A widzeńčko mi zaso da.

Měj dzak, ty słónčko rjane, jasne,
Zo khodžu nětk we swětłosci.
Dzak, Jesu, wjesele překrasne,
Zo smilnje mje wuswobodźi.
O, kak mohł ěi dosć khwalby dać,
Zo chceš mje nětk wulěkować.

Ach daj, zo njebych nihdy zbłudził
Wot twojoh' puća wuzkeho,
Će nihdy njebych z hrěchom rudził,
Mój smilny, drohi pastyrjo.
Rozswětluj ěěło z dušu mi
A zdźerž mje w twojej jasności.

Mój čestny wěncu, moja króna,
Će lubuju, mój zbóžniko;
Ći dyrbi klinčec harfna truna,
Mój džěl je z tobu zbože wšo.
Će, moje swětło, lubuju,
Dónž w twojej rucej jónu mru.

Ja podróżnik bēch samlutki.

Ps. 34, 7. Jako khudžina wołaše, słyšeše Bóh

Knjez.

Ja podróżnik bēch samlutki,
Mój puć bē w ćemnościach,
Dónż z hnady swētłósć při tebi,
O Jezu, namakach.

Ze wšitkej mojej stysknoścu
Kaž syn bēch zhubjeny:
Ze swojim słowom, swojej kwrju
Mje wumoh, Jezu, ty.

O, zo bych přeco začuwał
Móc twoju w wutrobi,
Na tebję swěru zhladował,
Ty swētło w ćemności.

O, wuč mje, Knježe, wuč mje sam
We mojej słabosci;
Ja žiwjenja njenamakam,
Hač, Jezu, při tebi.

Za twojej' hnady bohatstwo
Sym wěčnje, Jezu, twój.
O swjate Boże jehnjatko,
Hdy dha so widžimój?

Chceš wumrjeć we zymje a nuzy?

Ezech. 33, 11. Čehodla chceće wumrjeć?

Chceš wumrjeć we zymje a nuzy,
We hladže a lačnosći tu,
Hdžež swět tebje tyši tón cuzy
A wutrobu ćežuje wšu?

Hdže chceš ty we wěčnosći wostać?
Swět zańdže kaž para a dym.
Ach, njechaš ty wodaća dostać?
Praj: zhubjene džěco ja sym!

Tam, hladaj, na tebje nóc łaka,
Ćma, stróžełe, woheń a hrom;
Tu Wóćec twój miłuški čaka
A hlada, hač njepríndžeš dom.

Je twojedla dawno so tyšił;
Pój k njemu, na kolenach praj:
We njebju, před tobu sym zhrěšił,
Mi smilnosć a wodaće daj!

Njesłyšiš te jandželske spěwy
Dla hrěšnika pokutneho?
Njewidziš, zo Wóćec twój miły
Ći hižo dže napřećiwo?

Chceš wumrjeć, ty wbohi? budź žiwy!
Chceš stradać? twój Wóćec wšo ma!
Khlěb, wino, wěnc, pjeršćen a běłe
Ći drasty toh' žiwjenja da!

Knježe, pósćel mje!

Jes. 6, 8. Ja pak džach: hlaj, tu sym ja,
pósćel mje!

Słyš! hłós Jezusewy woła:
»Štó mi swěru służyć chce?
Štó na horu a do doła
Džěłać póndže wjesele?«
Džěłaćerjej kóždzičkemu
Krasne myto skićuje;
Njewotmołwiš rady jemu:
»»Tu sym; Knježe, pósćel mje!««

Jeli njem'žeš jěć přez morjo
Za njoh' džěłać daloko, —
Wjele nuzy, wulke horjo
Móžeš zmjeńšeć najbližšo.
Nimaš wjele, to daj mało
Zwólniwje a z modlitwu;
Jeho wóčko pohladało
Hnadnje je na šerpatku.

Njemóžeš-li w móćnej rěči
Prědować kaž Pawoł tu,
Pozběhuj na hrěšnym swěći
Jeho smilnosť pastyrsku.
Přewostaj wšě móćne sudy
Knjezewi a hladaj sam,
Zo by džěćo abo khudy
Za tebje wšak swědčił tam.

Hdyž njemóžeš swětnej' sławy
Docpić a nic bohatstwa —
Radšo spokojny a mały,
Dyžli wulki bjez měra.
Česćuj swojich wótcow herbstwo,
Njehladaž za swětom ty,
Škituj, lubuj swoje Serbstwo,
Potom budžeš zbožowny!

Jeli na Zionskej muri
Njemóžeš być z stražerjom, —
Ponižnje stej pola duri
A proš: džěci, pójmy dom!
Twoje modlitwy a spěwy
Zanoš w Božej swjatnicy,
Zo twój zbóžnik miłosćiwy
Budže přez nje khwaleny.

Jenož njepraj: Mojej rucy
Nimatej wšak džěta tu,
Hdžež tak wjele dušow ducy
Khwata k swojom' skaženju;
Hdžež twój zbóžnik tebje žada
K swjatom' džětu w winicy.
Njech wón podarmo njehlada,
Njech ty prajis: Póscel mje! —

Wrota su česne a puć je wuzki.

Mat. 7, 14.

Sto chceš ty čakać, što chceš so dlić,
Na strašnym puću do hrózbzy hić?
Twój zbóžnik woła: o, džěco, stój,
Na wuzkej šćežcy pój ke mni, pój!

Do čwile wjedže ta šěrša čěf,
Tam nihdy nimaš swětło a měr,
Tam zboža njeje wobstajneho,
Na wěrne zbože, ach, dopomń so!

Na wuzkim puću khodź k njebjesam. —
Ach, mało dušow tam wuhladam;
Při česnych wrotach sej pytaj měr,
So njekomdź, khwataj a jenož wěf!

Chceš dlěje čakać? štó wě, štó wě,
Hač dny a nocy su zašle džě
Po krótkej khwilcy; ach, rozsudz so,
Tam kiwa hela, tu zbože wšo.

Pój, lubowany, so njekomudź!
Džens hišće wostaj tón šěrši puć,
Džens hišće cyle so přepodaj
Swojemu Knjezej za Boži raj!

Wójski spěw.

(Po němskim.)

So njeboj, małe stadleško,
Hač njepřećel tež hori so,
Zo by će skazył cyli.
So tyši twoja wutroba;
Wjedź, twoja wulka stysknosć wša
Ma kónc po małej khwili.

So spokoj, dokelž Boža je
Wěc twoja, tón će wumóže,
A dobyće je twoje.
Hlaj, jeho mócný Gideon
Ze wšeje nuzy wjedže won
Stadło a słowo swoje.

Tak wěrnje, hač je wón Bóh sam,
Tak wěsće wupomha tež nam;
Bóh Knjez tych swojich znaje.
Swět, z helskimi čert wrotami
Pak na wěki so wohańbi,
A naša radosć traje!

Hamjen! o Jezu, pomhaj ty,
 Dokelž naš Knjez, škit, ryčeŕ sy;
 Pomhaj přez twoje mjeno!
 My, twoja cyrkej, spěwamy
 Djak, khwalbu, česé do wěčnosće,
 O Jezu, tebi jeno!

Boži wojowarjo.

S Eph. 6, 11. Wobleće so cyłu brón Božu.
o woblekaj brón Božu, zběhn khorhoj wysoko,
Tu swjatu khorhoj křiža, kiž wěcnje blyšći so:
Tu njes přez čmu a swětłosc we swojim zbóžniku;
Wšo dobyće je twoje we tutym znamjenju!

So woblekaj brón Božu; njech wěra je twój škit,
Twój kryw, mječ, sylny kabat, tak přewinješ tón swět.
Z tej brónju wopasany čehń puć swój do rowa,
Tak přewinješ ty helu a docpiš njebjesa!

To Konstantinus jónu je derje dopóznał,
Nic brónje ani wójsko, naš Knjez je wojował,
Naš Knjez za njeho doby a jemu pokaza
Na njebju křiža znamjo, to znamjo dobyća.

Što Augustina z ruki tam čertej wutorže?
Kak wocući ze smjerće za nowe žiwjenje?
We Božim pismje skići po próstwach Moniki
Wšě swjate brónje jemu naš Knjez najsmilniši.

So woblekaj brón Bożu; tón swět wšak leži w złym
A słuži temu złemu a brozy wěrjacym.
Naš Knjez nas posylnjuje, nam swěru dopomha
Ze wšeho złeho skutka do swojoh' kralestwa.

Duž chcemy, lubi, swěrní, z tej brónju wojować,
A wjes'le z našim Knjezom we wšitkich bėdach stać.
Tu brónje a tam palmy, tu słabi, krasni tam
A zbóžni! Haleluja! Haj, Jezu, pomhaj nam!

Džerži twoja kótwica?

Hebr. 6, 19. Nadžija, kotruž mamy jako wěstu a
twjerdu kótwicu.

A džerži twoja kótwica
We mócných wichorach,
Hdyž nad tobu je nóć a éma
A hroza delekach?
Tu žołmy wyše stupaju,
Tam skała zběha so,
Kiž traši twoju lódžičku —
A brjóh je daleko!

A džerži twoja kótwica
We styskach wutrobných,
Hdyž duša sprócněj křidle ma,
Če tyši swět a hrěch?
Hdyž měř a zbože wutroby
Či hela rubić chce,
Zo často zdychaš samotny
A plakaš žalostnje!

A džerži twoja kótwica
We tamnej hodžinje,
Hdyž čuje tyšna wutroba,
Zo smjeré čí blizko je?

Hdyž zemi rjeknješ božemje,
So zhubi kóžda móc,
So skónči twoje žiwjenje,
A přińdže dołha nóc?

Haj, wěstu twjerdu kótwicu
Ma naša lódzička:

Tu žiwu zbóžnu nadźiju
Na miłosć Chrystusa!
Njeh wichor dže najstrašniši,
So žołmy waleja:
Nas wita přistaw njebieski
A swětłosc bjez kónca!

Wěsta, dže, dže, dže, dže
Lódzička, dže, dže, dže, dže
Chrystus, dže, dže, dže, dže
Miłosć, dže, dže, dže, dže

Wěsta, dže, dže, dže, dže
Lódzička, dže, dže, dže, dže
Chrystus, dže, dže, dže, dže
Miłosć, dže, dže, dže, dže

Wěsta, dže, dže, dže, dže
Lódzička, dže, dže, dže, dže
Chrystus, dže, dže, dže, dže
Miłosć, dže, dže, dže, dže

Nie tudy — ale wěsće tam!

1. Kor. 13, 12. Tehdy pak dopóznaju, kaž tež ja
dopóznaty sym.

Nic tudy — ale wěsće tam
We tamnym kraju slubjenym
Ja wšitko swětłe namakam,
A zańdže ćma a mhlá a dym.

Za wšitke Bože potajnstwa
A moje zrudne sylzyčki,
Za bědu, horjo, ćefpjenja
Tam swětłósć budže data mi.

Za róže bórzy zwjadnjene,
A nadźije, kiž wumrěchu,
Za ćernje, rany, mróče
Tam swětłe pruhi dostanu.

Za kóžde: k čemu? čehodla?
Na wšitke styskne prašenja
Či zjewi miłosć Jezusa,
Zo je će zbóžnje wodžiła.

Štož date bu a wzate mi,
Tam rjeńše zaso namakam,
A z harfu spěw najdžakniši
Ći, miły Jezu, zaspěwam.

Dopóznać, kaž sym póznaty!
O słowo krasnoh' slubjenja:
Kaž Wón nas znaje, budžemy
Wšo wědžeć połni wjesela.

Duž pokoj, luba wutroba,
A wobaraj wšěm stysknoścam;
Ći budže swětłóść spožčena
Nic tudy — ale wěsće tam!

Přinďz dele a pomhaj nam!

Z Japošt. skutki 16, 9.
lódneje Zelénskeje,
Wot brjohow Indiskich,
Z Afriki horcotneje,
Wot kupow narańšich,
Wot wjele cuzych krajow,
Ze žabtej pusty tam
A z rjanych palmnych hajow
Hłós woła: Pomhaj nam!

Słyš! to je žalosćenje
A próstwa styškniwa
Wo Jezusowe šćenje,
Wo přichod Božoh' dnja:
We nócnej čmě a hrozy
Je duša njeměrna,
Dónž wutroba we Bozy
Swój pokoj namaka.

Přez smilnosć zahojeny
Njezechceš w džaknosći,
O bratře wumoženy,
Być Samaritiski?

A nima žiwa wěra
We džaknej lubości
Tež khlěb a wino měra
Njesć druhim na zemi?

Je zhinyła móc sele?
Je dobył swět a hrěch?
Hlaj, městna je tak wjele,
Tak mało wěrjacych;
A tola budže jeno
Měr, zbože, radosć wša,
Hdyž Jezusowe mjeno
So wšudže słyšeć da!

Wy rěki, morja, žołmy,
Wy swětle hwězdzički,
Wy wichory a bromy,
Spěwajće Knjezewi.
Hdžež swěći jasnosť slónca
A čłowjek bydło ma,
Tam wšudže a bjez kónca
Knjež sceptar Jezusa!

Kapri.

Dopomnjeće na italske pućowanje.

Při Napoli, na kupje Kapri běše,
Hdžež swětle slónčko wšitko pozłóci;
Tam města murje, cyrkwe, hrody, wěže,
Tu móřski brjóh we južnej krasnosći,
Tu w koło wokoł' jasne módre žołmy,
Tam jasne módre njebo wyše mje,
A dale palmy, stołpy, běłe domy —
O Kapri, štó hdy tebje zabudže!

A tarentellu rej'wać počínachu
Džě rybakojo, holcy, łódnicy,
A druzy wokoł' stejo zaspěwachu —
To běše klinkot, brinkot wjesoły.
Na mandolinach přewodźachu druzy,
Na flejće bruny hólčec zapiska:
Tón cyły rjany swět, tón južny cuzy
Mje pućowarja dziwnje wobkuzła.

A tola bu wša krasnosť přetorhnjena,
Hdyž pocpulu ja z dobom wusłyšach! —
Bu zrudna wutroba? bu zwjeselena?
To klinčeše kaž domach w Łužicach;

We Łužicach we różow poľnej meji,
Hdyž slónčko dom dže, rosa kapota,
A Bože žito wšo we wóni steji,
A horkach swěći přenja hwězdzička.

Přez mórske žołmy słyšach zynki zwona,
Kaž wjesneho we serbskej domiznje,
Kiž swjatosk zwni přez te čiche hona
A njese měř a pokoj wutrobje.
Je móžno, zo při poľdnju rosa pada?
Što hewak mojej woči womača?
A što we wutrobje tak mócnje žada:
Čehń, putniko, dom — dom do Wóslinka!? —

Hlós we mni džeše, derje dosłyšany:
So njedaj nihdy mylić, wutroba;
Njech je tón južny cuzy kraj wšak rjany, —
Najrjeniša je serbska domizna!
Te kupy hišće raz, te hory, hrody
Sej wobhladach — a kiwach Božemje.
So čołmik wjezeše přez mórske wody,
A putnik čehnješe dom wjesele.

Serbskim maćerjam.

Wy maćerje,
Kiž w. modlitwje
Nad swojim džěsćom zdychujeće k Bohu;
Wón wobradź wam
A džěćatkam
Tak won kaž nutř džě žohnowanu dróhu.

O wěsće wy,
Zo wutroby
A duše džěćatkow su rola swjata?
Bóh je jich wótc,
A Boža móc
Do wašich rukow maćefnych je date!

Zakhowajće,
Njeskažće je,
Do mjehkich dušow symjo rozsywajće;
Za žiwjenje,
Do wěčnosće
Najlěpše herbstwo synam džowkam dajće.

Za serbsčinu,
Za swěru wšu,
Za Serbow počink, rěč a narod stary
Je wohrěwaj,
So njewostaj,
Dónž sama zbóžnje lehnješ so na mary.

Pak éma a nóc
Pak kéw a móc
We twójich džěčoch Serbowstwu so stanje.
Bóh zbože daj
Za serbski kraj,
Za naš lud jasne switanje a ranje.

Zo pomnik éi
Najkrasniši
We twójich džěčoch maš na serbskej zemi,
Dónž drěmać chceš
A wotpočnješ
Při swjatnicy pod křižom a róžemi.

Přidawk.

Pěsnje a spěwy Mile Imišoweje rodź. Pfulec.

I. Pěsnje z młodostnych lět.

1. Wěšćěrka.

(Z lěta 1849.)

 ačerkata rosa steji
Na zelenych trawičkach
A pod módrej njebiesčinu
Zybola so hwězdzički.

Ćicha nóc, nóc swjatojanska,
Přemóhla je Łužicu,
A sam Čornobóh tón stary
We ćmičy tam drěmota.

Jeho wołtař poniženy
W zymnych leži spadankach,
Kur a płomjo njestupatej
K stronam pobłyskowacym.

Nahle pak so zahe z ranja
Swětlesko tam zaswěći,
A z Prašicy kuzłańska
Přibliži so wěšćěrka:

„Ach ty lěso, žalosć ze mnu:
Džensa je mi lětny dzeń,
Zo mi nana wojewodu
Njepřećeljo zabichu.

Wón je, Serbja, swěru wodził
Wašich wótcow rjekowskich,
Jeho khorhoj dobywańska
Z jeho smjerću wostabny. —

Serbja, skónčene su bitwy,
Stare bitwy železne:
Njebudžeće wjacy z mječom
Za swój jazyk wojować.

Serbja, nětko z wjesołosću
Brónje ducha přimajće,
Pokazujće cyłom' swětej,
Zo tež waš duch skutkuje!

Na ranju tam hižo swita,
Swětłe zerja stawaju:
Słónčko skhadzace budź znamjo
Serbskoh' nowoh' žiwjenja.

Serbja z nowa rozekćěju,
Rozektu přez wědženstwa,
W duchow žiwjenju jim budže
Dołhi rjany, jasny dzeń!“ —

Prěni pružik slónčka lědy
Padže na kraj Budyšski,
Wěšćerka so nahle zhubi,
Nasta dołhi jasny dzeń.

Čornobóh so zradowaše
Wjesoteho wěšćenja,
Z horda pozběže swu hłowu
Hladajo po dalinach:

Kčějće pod knježerstwom miłym,
Kčějće, swěrne Łužicy!
Njech so Serbow hódnosć khwali
We wšěch swěta kónčinach.

2. Při zejmanju njewjesćinskeho wěncu.

(28. žnjeńca 1851.)

Kaž holičo će pyšili
Su róže najrjeńše;
Kaž njewjestu će wudebi
Wěnc krasny čestnosće:

Tak pyš nětk młodu mandželsku
Če wuznam žonjacy!
Bóh wobradź či pod kapičku
Čas wulcy zbožowny!

3. Serbskemu narodej.

(Z lěta 1853.)

Prubu slónca nalětneho
Přirodu nětk wobswětla;
Wšo ze spanja hlubokeho
Mócnje wuwubudžeja.
Cyła stwórba w radosći
Spěwajo so wjeseli.

Zymske časy wobdawachu
Narodnosć tež serbowsku,
Njepřecělske zahubjachu
Jeje pychu kćějatu,
Skutkowanja žiwjenje
Zadźěwane mrěješe.

Boža lubosć pak će miła,
Serbstwo, njebě zabyła;
Jeho ruka dobroćiwa
Je će zaso wumóhła.
Nalětnja nětk ćopłota
Twoje žiły wotanka.

Wutroby je wopušćiła
Zymna, twjerda lodojtosć,
Młódníwa je wustupiła
Rjana swjata horliwosć.
Skutkowanje wótčinske
Tvojich džěći radosć je.

Tak je stwórby wubudženje,
Wocučenje w prirodže
Wjesołe mi dopomnjenje
Na Serbowstwa nalěće;
Haj, na lube Serbowstwo
Dopomnjam tak rada so.

Narodnosć ty moja serbska,
Horco tebje lubuju;
Tebi sym ja poswjeciła
Radosći wje wutrobu.
Narodo mój serbowski,
Na wěčne sy drohi mi!

II. Duchowne spěwy.

a) *Prěnjotne.*

4. Hodowny spěw.

(Hłós: Wojuj prawje, hdyž ta hnada.)

Wyskaj, syła wuzwolena,
Twojoh' Knjeza pozběhuj!
Zraduj so, ty wozbožena,
Džaknje před nim poklakuj!

Wěš džě, kajki dzeń ěi swita,
Kajke ranje zeskhadža?
Zbóžnje cyły swět ěe wita,
Narodny dnjo zbóžnika!

Zbóžnje džensa tebje khwala
Twoji swěrní, srědniko;
Hnući we wutrobach pala
Horey džak ěi, Jezuso.

Kajke zbože za wšě ludy
Tamna nóc je přinjesła,
Hdžež ty złamać hrěch a błudy
Stupi k nam do čłowjestwa!

W hrěchach, złósći ponurjeni
Ludžo strašnje drěmaja,
Hněwu, sudu zapadnjeni;
Nóc jich kryje, čěmność, ěma.

Hlaj, tuž z hnady hwězda jasna
Na njebjesach zeskhadža;
Ludam k zbožu swětłość krasna
Trašnu čěmność rozehna.

Khrystus bu nam narodženy,
Jeho swětło zaswita!
Zo by swět był wumoženy,
Zemja z njebjom' zjednana!

Štó cheył wostać we zrudnośći?
Hłós tam klinči jandželski:
Čeść budź Bohu w wysokosći,
Měr a zbože na zemi!

Wyskaj, syła wuzwolena,
Jandželam tež stowařš so!
Jeho khwal, ty wozbožena,
Jemu wěcnje džakuj so!

5. Nowe lěto.

(Hłós: Wojuj prawje, hdyž ta hnada.)

Pominyło je so zaso
Jene našich lětow nam.
Kak ty khwataš, hnadny časo,
Časo sywa k wěčnym žnjam!

Džak budź tebi, miły Božo,
Za wšě twoje dobroty:
Kak sy pytał naše zbožo,
Kak nam we wšěm pomhał sy!

Wšědnje z nowa wobdarješe
Nas, ty lubosć wótcowska;
Kóždy dzeń nam wobswědčeše,
Zo sy wěčna, bjez kónca.

Duž so z dowěrjenjom nětko
Z nowa tebi poddamy.
Z nowa za to nowe lětko
Twoju hnadu pytamy.

Z twojim Duchom chcył nas wodzić
Puće k wěčnom' žiwjenju;
Z hnady chcył by do nas płodzić
Pobožnosć ěi spodobnu.

Haj, chcył z mocu z wysokosće
Naše duše napjelnjeć,
Znamjo twojej' podobnosće
Do wutrobow začišćeć.

Ty chcył swoje žohnowanje
Z nowa zaso wuliwać
Na nas kóždy nowe ranje,
Ty sam chcył nas zastarać!

Daj, zo pruhi słónca, zboža
Naše puće rozjasnja;
Tež, hdyž njewjedra nam broža,
Mrokotu jich přećišća.

Staraj so za wšitke ludy,
Haj, za cyłe čłowjestwo;
Wozbožuj tež naš kraj tudy,
Žohnuj naše Serbowstwo!

Tak we Jezusowym mjeni
Nowe lěto započ'my!
Wěsće jónu wobkrućeni
W dowěrje jo zkónčimy.

6. Wječorna modlitwa.

(Hłos: Luby Jezu, my smy tu.)

Swětły dzeń nas wopušća,
Jezus tón k nam přikhadźuje;
Ćmowa nóc so přibliža,
Jezus Khrystus rozswětluje.
Ćelny měr sej ćěło žada,
Duša na Jezusa hlada.

Hwězdy kćěja na njebu,
Khrystej moja lubosć kćěje,
Zemja nóc ma zymnišu,
Jezus moju dušu hrěje.
W wysokosćach mėsac khodźi,
Na zemi mje Jezus wodźi.

Duša, duša, njeboj so,
Jezus Khrystus je ěi k stroni,
Boži jandžel přez njeho
Wšitke strachi wot nas honi.
Do Jezusa w twjerdej wěrje
Wusnu nětk we Božim měrje.

b) Přeložki.

7. Raňša modlitwa za džěci.

(Z němskeho.)

Ze spanja strowy wocućam;
Duž, Božo, džak ěi podawam,
Zo twoja ruka wótcowska
Mje bě tak lubje přikryła.

Tež džensa škituj z hnadu mje
A wotwobroč wšo njezbože!
Tež daj mi pěknu wutrobu
Džens cyły džen ěi spodobnu!

8. Wječorna modlitwa za džěci.

(Z němskeho.)

Sprócný sym; duž k měrej du,
Swojej wóćcy zandželu:
Twoje wóčko wótcowske
Njeh nad mojim łóžkom je.

Činjach-li džens njeprawdu,
Wodaj, luby Božo, wšu!
Krej a prawdosć Jezusa
Njeh wšu škodu zaruna.

Njech wšěch z mojoh' přećelstwa
Twoja ruka wodžěwa!
Wšitkich ludźi zakitaj,
Wulkich, małych přikrywaj!

Spožč měr sprócnym wutrobam,
Zrudnych woči zamkaj sam!
Kryj nas twoja wšehomóc,
Daj nam wšitkim dobru noc.

Z nakładom Maćicy Serbskeje su wušte a bywaju w jeje składze hišće na předań tele zběrki pěsni a spěwow:

1. Wěnc narodnych spěwow hornjo- a delnjo-łužiskich Serbow z přewodam fortepiana wot K. A. Kocora. 1868.
2. So zwoni měr! Pěsnje Handrija Zejlerja. 1871.
3. Towaršny Spěwnik za serbski lud. Zestajał K. A. Fiedleř. 1878. (Druhi rozmnožený wudawk so čišći.)
4. Šěsć spěwow serbskich za tenor abo sopran z přewodom fortepiana wot K. A. Kocora. 1881.
5. Spěwna radosć. Zběrka šulskich spěwow wot Fiedlerja. 1881. Z dodawkom.
6. Štyrihlósne mužske chory. Zestajał K. A. Kocor. 1886.
7. Mały gratulant. (Za džěći.) Wot H. Jordana. 1893.
8. Za dušu a wutrobu. Wot J. Wałtarja a M. Imišoweje. Wudał E. Muka. 1897.

